

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 167/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti G., N., C., zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária S., K., ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Mobdo 7/2010 z 31. októbra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2012 doručená sťažnosť spoločnosti G. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

sp. zn. 3 Mobdo 7/2010 z 31. októbra 2011, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob/31/2009 z 22. októbra 2009 a rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 34 Cb/320/2006-203 z 19. januára 2009, konanie bolo zastavené a vec bola postúpená na konanie Daňovému úradu K.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že spoločnosť C., a. s., K., si uplatnila nárok na úhradu nadmerného odpočtu DPH na základe daňového priznania k DPH za január 1999 v sume 5 540 937 Sk (ďalej len „nadmerný odpočet“).

Daňový úrad K. po vykonaní daňovej kontroly rozhodnutím č. j. 698/320/1015/21131/2000/Sep nepriznal nadmerný odpočet a určil daňovému subjektu daňovú povinnosť vo výške 494 907 Sk, ktorú rozhodnutím č. j. 698/320/1015/21132/2000/Sep zvýšil na sumu 801 458 Sk. Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím č. VI/210/761/2997/2000/1 z 15. júna 2000 potvrdilo obidve už uvedené rozhodnutia.

Najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 6 SŽ/191/00 z 28. marca 2011 v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ústredného daňového riaditeľstva Slovenskej republiky z 15. júna 2000 zrušil napadnuté rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Po vyhlásení konkurzu na spoločnosť C., a. s., príslušný daňový úrad vykonal opakovanú daňovú kontrolu, ktorej výsledkom bolo opätovné rozhodnutie o nepriznaní nadmerného odpočtu a určení daňovej povinnosti vo výške 494 907 Sk. Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky na odvolanie úpadcu zrušilo predmetné rozhodnutie s poukazom na prebiehajúce konkurzné konanie, ktoré bránilo vykonaniu daňovej kontroly.

4. Krajský súd rozsudkom č. k. 17 Cb/720/01-30 z 25. októbra 2004 zamietol žalobu Ústredného daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorou žiadalo určiť nespornosť pohľadávky vo výške 801 458 Sk, z dôvodu, že táto pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty popretá.

5. Sťažovateľka na základe kúpnej zmluvy a opatrenia krajského súdu z 18. júla 2005 nadobudla majetok úpadcu patriaci do konkurznej podstaty vrátane pohľadávky s príslušenstvom z titulu nadmerného odpočtu DPH.

6. Sťažovateľka uviedla, že keďže si správca dane nesplnil svoju zákonnú povinnosť vrátiť nadmerný odpočet jej predchodcovi, podala žalobu o zaplatenie sumy 181 925,41 € s prísl. okresnému súdu, ktorý rozsudkom z 19. januára 2009 žalobe vyhovel, a krajský súd na základe odvolania žalovaného rozsudkom z 22. októbra 2009 tento rozsudok potvrdil.

7. Na podnet príslušného správcu dane podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) najvyššiemu súdu mimoriadne dovolanie proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý uznesením z 31. októbra 2011 zrušil rozhodnutia nižších súdov, konanie pre nedostatok právomoci zastavil a vec postúpil príslušnému daňovému úradu.

8. Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že napadnutým uznesením najvyšší súd porušil jej práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces najmä tým, že pre nevyužitie dovolania ako ďalšieho opravného prostriedku účastníka konania mal najvyšší súd mimoriadne dovolanie odmietnuť. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa, ktorou je obchodná spoločnosť G., so sídlom ..., N., C., registračné číslo HE 114783, na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Mobdo 7/2010 zo dňa 31.10.2011 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Mobdo 7/2010 zo dňa 31.10.2011 Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia na účet advokáta JUDr. M. S., so sídlom ..., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

9. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

11. Sťažovateľka porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru videla v tom, že najvyšší súd mal odmietnuť mimoriadne dovolanie s poukazom na to, že žalovaný sám nevyužil možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, preto podľa jej názoru neboli splnené podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania.

12. Ústavný súd je v prvom rade nútený pripomenúť, že jeho úlohou je len ochrana ústavnosti (čl. 124 ústavy), a nie „bežnej“ zákonnosti. Aj napriek tomu, že ústavný súd je súčasťou súdnej moci upravenej v 7. hlave ústavy, je vyčlenený zo sústavy všeobecných súdov; nie je im preto nadriadený a neprislúcha mu spravidla prehodnocovať nimi vykonávané dôkazy ani právne závery na ich základe urobené, pokiaľ tým nedošlo k porušeniu ústavou (dohovorom) zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

13. Po preskúmaní sťažnosti a jej príloh ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu nedošlo k zásahu do označených základných práv sťažovateľky. Skutočnosť, že sa sťažovateľka so závermi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe založiť odôvodnenosť ústavnej sťažnosti.

14. Ak je právo na mimoriadne dovolanie zakotvené v Občianskom súdnom poriadku (§ 243e a nasl.), požíva ústavnú ochranu vzhľadom na čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rovnako ako dovolanie podané účastníkom konania. Preto aj podmienky jeho prípustnosti treba vykladať tak, aby bola naplnená ústavou stanovená povinnosť súdov poskytnúť právnickej či fyzickej osobe tak ochranu jej základných práv, ako aj účel daného typu dovolacieho konania. Najvyšší súd v zmysle uvedených zásad postupoval, keď v prerokúvanej veci dospel k záveru o prípustnosti a dôvodnosti mimoriadneho dovolania a na jeho základe zrušil napadnuté rozhodnutia nižších súdov.

15. V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 145/2010). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

16. Ústavný súd totiž nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00). O takýto prípad aplikácie práva však v tomto prípade zjavne nejde,

napadnuté rozhodnutie je riadne odôvodnené, pričom právne závery v ňom obsiahnuté sú logicky konzistentné.

17. Ústavný súd vychádzajúc z uvedených záverov konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí dostatočne a podrobne rozoberá dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o potrebe kasácie prvostupňového, ako aj odvolacieho rozhodnutia napadnutých generálnym prokurátorom, a ku každému z týchto dôvodov uvádza príslušný zákonný základ. Skutočnosť, že sťažovateľka má na dané okolnosti iný názor, nijako neindikuje porušenie jej práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces.

18. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom najvyššieho súdu a sťažovateľkou namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Ústavný súd ako obiter dictum dodáva, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nie je konečným rozhodnutím v merite veci, ktoré by túto definitívne uzatvorilo aj z hľadiska dokazovania či z hľadiska výkladu relevantnej hmotnoprávnej úpravy, ale je uznesením, ktorým sa vec postúpila na ďalšie konanie príslušnému daňovému úradu. Preto všetky argumenty, ktorými sťažovateľka podporuje svoj nárok, bude môcť v plnom rozsahu uplatniť v príslušnom konaní, v ktorom sa o jej nároku meritórne rozhodne. Na základe uvedeného, rešpektujúc princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd môže konať o porušení sťažovateľkiných práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľka nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom, resp. iným štátnym orgánom, prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré jej zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľka môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným

súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

20. Zo všetkých uvedených dôvodov bola sťažnosť sťažovateľky odmietnutá (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012